

Nr 80.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 maj 1912 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra fanjunkarbostället Refvinge nr 3, 10 i Malmöhus län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 26 april 1912 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 248, har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att elfva i statsrådsprotokollet omförmälda, till förra fanjunkarbostället Refvinge nr 3, 10 om ett mantal i Refvinge socken af Malmöhus län hörande lägenheter må hvar för sig med i samma protokoll angifven areal från ifrågavarande egendom upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Departementschefen har till förberörda statsrådsprotokoll i detta ämne anfört följande:

»Vid en under år 1910 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1913 af förra fanjunkarbostället Refvinge nr 3, 10 om ett mantal i Refvinge socken af Malmöhus län,

hvilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af vissa delar utaf egendomen.

Domänstyrelsen har uti underdånigt utlåtande den 21 juli 1911 underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver berörda förrättning samt öfriga ärendet rörande handlingar, däribland två kartor, upprättade den ena år 1888 af t. f. förste landtmätaren Thure F. Röing och den andra år 1910 af extra landtmätaren O. Bagger-Jørgensen, båda kartorna med tillhörande beskrifningar.

Af handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Ifrågavarande kronoegendom består af två vid tiden för uppskattningsförrättningens verkställande i jordeboken särskildt upptagna hemman, nämligen $\frac{1}{2}$ mantal nr 3 och $\frac{1}{2}$ mantal nr 10 Refvinge. Af egendomen har en del upplåtits till mötesplats för södra skånska infanteriregementet och en annan, på ett afstånd af omkring 3 kilometer från hufvudgården belägen del utarrenderats tillsammans med förra sergeantsbostället Refvinge nr 4 och 6. Återstoden af hemmanen Refvinge nr 3 och 10 utgör den arrendelott, hvarom nu är fråga.

Denna arrendelott, som är belägen omkring 2.5 mil från Lund, delvis strax intill Refvingeheds järnvägsstation, och å hvilken icke finnas några kronan tillhöriga byggnader, innehåller en areal, som, frånräknadt impediment, uppgår till sammanlagdt 116 hektar 32.4 ar, hvarjämte vid verkställd delning af den till Refvinge kyrkoby hörande allmänning i den så kallade Bökebjersmossen tillskiftats hemmanen Refvinge nr 3 och 10 ett område af 21.5 kappland = 33.17 ar. Nämda område, som numera nästan i sin helhet är odladt till åker, är beläget nära ägofigurerna nr 166 och 167 å ofvanberörda, år 1910 upprättade karta.

Arrendelottens ägor i öfrigt äro fördelade i två skiften, det norra, hvilket förutom två lägenheter, försedda med innehafvarna tillhöriga åbyggnader, utgöres af äng utaf ovanligt god beskaffenhet, och det södra, som förutom ett till större delen med barrskog planteradt område af omkring 62 hektar, hvilket undantagits från arrendet och ställts under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning, är fördeladt i nio med innehafvarna tillhöriga åbyggnader försedda lägenheter.

I en uppskattningsinstrumentet bilagd, till, domänintendenten i länet ställd ansökning hafva nio af lägenhetsinnehafvarna anhållit att få köpa en hvar dels den jord han nu innehar dels därutöfver en mindre del af ängen å norra skiftet samt såsom skäl för att jämväl ängsmarken skulle ingå i köpet framhållit, att den mark, sökandena redan innehade,

bestode af så mager sandjord, att de icke utan inköp af foder från annat håll kunde uppföda sina kreatur.

Beträffande den framtida dispositionen af arrendelotten i fråga hafva uppskattningsmännen anført, bland annat, att då ängsmarken å norra skiftet till följd af dess sidlända beskaffenhet icke kunde bebyggas och således ej heller för sig försäljas eller uppdelas till egna hem, uppskattningsmännen ansåge denna ängsmark med större fördel för kronan kunna tillsammans med annan mark försäljas än utarrenderas. Då den jord, som lägenhetsinnehafvarna nyttjade, endast vore dålig sandmark och näppeligen kunde föda en familj utan inköp af foder till kreaturen från annat håll, borde, därest lägenheterna försålles, i sammanhang härmed ängsmarken uppdelas och tilläggas de olika lägenheterna. Enligt uppskattningsmännens åsikt kunde kronan på sådant sätt underlätta sträfvandet för en del mindre bemedlade personer att förskaffa sig ett eget jordbruk.

Enligt uppskattningsmännens anvisningar har därefter tillförordnade extra landtmätaren J. Gordh uppgjort förslag till styckning af omnämnda äng å norra skiftet på så sätt, att, sedan till väg för gemensamt behof undantagits ett område af 21.2 ar, återstoden af ängen fördelats i tio lotter, å kartan utmärkta med litt. a—j. Enligt uppskattningsmännens förslag skulle berörda tio lotter tilldelas lika många lägenheter, nämligen åtta å södra skiftet jämte förberörda två lägenheter å norra skiftet. Vidare hafva uppskattningsmännen ansett, att den återstående lägenheten å södra skiftet eller den tomtplats — ägofiguren å kartan nr 181 om 6.5 ar — hvilken innehades af Elof Lundqvist, borde få af honom inlösas med dess nuvarande område äfvensom att egendomens andel i den så kallade Bökebjersmossen lämpligen borde tilläggas närmast liggande lägenhet. I anslutning härtill hafva uppskattningsmännen föreslagit, att från egendomen måtte afskiljas 11 lägenheter att med nedan-nämnda arealer och till följande pris hembjudas respektive innehafvare:

Innehafvare	L ä g e n h e t e n s a r e a l															Salu- värde Kronor
	n u v a r a n d e							t i l l a g d								
	ägofigur å 1910 års karta	tomter och åker		äng		Summa		litt.	ägofigur å kartan	åker		äng		Slut- summa		
		har	ar	har	ar	har	ar			har	ar	har	ar	har	ar	
Lars Olsson	166, 167, 182—187	—	79.8	2	40.3	3	20.1	a ¹	207	—	33.17	1	56.5	5	9.77	3,710
Anders Carlsson	168—171	—	44.7	—	55.2	—	99.9	b	209 af 208	—	—	1	38.8	2	38.7	2,900
Nils Hansson	18—32	11	78.0	—	17.8	11	95.8	c	af210 och211	—	—	1	25.9	13	21.7	5,595
Anders Johansson	188—196	1	96.3	1	52.3	3	48.6	d	af210 och211	—	—	1	25.9	4	74.5	2,735
Jöns Vallin	172—180	1	14.5	1	90.9	3	5.4	e	af210 och211	—	—	1	25.9	4	31.3	2,795
Anders Jönsson	213	—	—	—	21.0	—	21.0	f	af210 och211	—	—	1	25.9	1	46.9	2,215
Ola Jönsson	33—50	1	48.7	2	45.6	3	94.3	g	af 211	—	—	1	25.9	5	20.2	3,075
Jöns Nilsson Ros	1—17	5	62.9	—	15.0	5	77.9	h	af211 och212	—	—	1	25.8	7	3.7	4,030
Nils Andersson	197—206	6	44.8	—	54.8	6	99.6	i	af211 och212	—	—	1	25.8	8	25.4	3,770
Per Jönsson	214—217	1	10.4	—	—	1	10.4	j	af 211 men minskas med delar af 215 och 217	—	—	1	25.8	—	—	—
Elof Lundqvist	181	—	6.5	—	—	—	6.5	—	—	—	—	—	—	—	6.5	50

¹ Jämte andelen i allmanningen Bökebjersmossen.

Såväl Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet som domänstyrelsen har tillstyrkt uppskattningsmännens berörda förslag.

Efter af domänstyrelsen hos kammarkollegium gjord framställning om undanröjande af det hinder för ägostyckning af hemmanen, som förefunnes däruti att dessa, hvilka blifvit genom fastställt skifte skilda från angränsande hemman, icke vore från hvarandra utbrutna, har kollegium genom beslut den 23 mars 1911 förordnat, att hemmanen $\frac{1}{2}$ mantal nr 3 och $\frac{1}{2}$ mantal nr 10 Refvinge skulle i jordeboken sammanföras och däri upptagas såsom ett hemman under benämning Refvinge nr 3, 10 om 1 mantal.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 maj 1912.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

I beslutet hafva deltagit: från *Första* kammaren: A. T. Odelberg, G. L. De Geer, P. Paulson, G. Tamm, A. H. Fahlén, E. A. Lindblad, A. Pers, A. H:son Wachtmeister; från *Andra* kammaren: D. Persson i Tällberg, N. Persson i Malmö, S. Linders, P. O. Lundell, P. Hellström, O. Nilsson i Tånga, C. L. Olausson, V. A:son Ekerot.
